

Cwestiynau Cyffredin: Cronfa Rhwydweithiau Natur (rownd dau).

Atebion i gwestiynau a godwyd gan fynychwyr ein gweminar cyngor a'n gweithdy cyn ymgeisio.

Diweddarwyd y dudalen ddiwethaf: 9 Tachwedd 2022. Gweler yr holl ddiweddariadau ar waelod y dudalen.

Meini Prawf Cymhwysedd

A all ein sefydliad wneud cais am ddau brosiect ar unwaith, ac a fydd gwneud hynny'n effeithio ar ein siawns o lwyddo ar gyfer pob prosiect?

Gallwch gyflwyno mwy nag un cais. Byddwn yn ystyried eich gallu i gyflawni fel rhan o'r asesiad. Mae'n broses gystadleuol, felly rydym yn argymhell eich bod yn canolbwyntio ar y brif flaenoriaeth ar gyfer eich sefydliad oherwydd fe allech chi gystadlu â chi'ch hun yn y pen draw.

Blaenoriaethau

Mae'r cynllun yn nodi ei fod ar gyfer gweithgareddau ar y rhwydwaith safleoedd gwarchoddedig neu'r ardaloedd cyfagos. Beth yw eich diffiniad o 'ardaloedd amgylchynol' i gydymffurfio â'r grant? A yw Rhwydweithiau Natur (rownd dau) yn ymwneud â safleoedd gwarchoddedig yn unig?

Mae'r grantiau hyn wedi'u cynllunio i gymryd agwedd hyblyg at ecosystemau / rhywogaethau. Y nod yw gwella cyflwr a chysylltedd y rhwydwaith safleoedd gwarchoddedig, ond rydym yn cydnabod y gall ecosystemau / rhywogaethau gael eu lledaenu ar draws ardaloedd ehangach.

Rhwydwaith ecolegol cydnerth yw un lle mae cynefinoedd a rhywogaethau'n cael eu rheoli ar raddfa tirwedd fel bod gan gynefinoedd a rhywogaethau ddigon o le i ffynnu a chyda chysylltiadau lluosog. Gallai 'ardaloedd amgylchynol' gynnwys coridorau tirwedd, parthau clustogi neu barthau camu sy'n cysylltu â, ac yn ffurfio cysylltiadau rhwng, safleoedd gwarchoddedig, y bydd eu cyflwr neu reolaeth well o fudd i wydnwch y rhwydwaith ehangach. Mae angen i chi wneud yr achos dros sut y bydd y rhwydwaith safleoedd gwarchoddedig yn elwa yn y pen draw yn eich cais.

Efallai y bydd yn ddefnyddiol i chi gyfeirio at Gyfoeth Naturiol Cymru [Canllaw i ymarferwyr ar rwydweithiau ecolegol cadarn](#) a mapiau o rwydweithiau cynefinoedd a all helpu i nodi lleoliadau priodol ar gyfer gweithredu.

A oes dyraniad cyllid sefydlog fesul ardal, neu a yw'n seiliedig ar ansawdd y cais?

Nid oes dyraniad sefydlog fesul ardal. Os byddwn yn derbyn mwy o geisiadau o ansawdd da nag y gallwn eu hariannu, byddwn yn ystyried cydbwysedd y ceisiadau ar draws daearyddiaeth.

A yw cais llai yn fwy tebygol o gael ei ddyfarnu?

Ceir manylion am sut y byddwn yn asesu prosiectau ar [dudalen canllawiau ymgeisio'r Gronfa Rhwydweithiau Natur \(rownd dau\)](#). Rydym yn ceisio amrywiaeth o ddyfarniadau o faint, felly bydd cais llai yn cael ei farnu yn ôl ei rinweddau ei hun.

A allwch wneud cais i adfer mawndir y gallai un diwrnod gael ei gynnwys yn y cod mawndir a chredydau carbon sy'n cael eu gwerthu i dalu am waith cynnal a chadw yn y dyfodol?

Gallai Rhwydweithiau Natur ariannu costau sy'n ymwneud â dilysu cynllun arddull Talu am Wasanaethau Ecosystem (PES). Mae angen dilysu cynlluniau credyd carbon fel y cod mawndiroedd cyn adfer. Felly dylai ymgeiswyr wirio bod cynigion yn cyd-fynd â chod mawndiroedd gan mai dim ond rhai mathau o adfer mawndir sy'n gymwys. Cysylltwch NPAP@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk cyn eich cais am gyngor pellach ac i sicrhau y dilynir arfer gorau.

A fyddai cysylltiadau â safleoedd dynodedig eraill yn dderbyniol ee Safleoedd Bywyd Gwyllt/Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig?

Blaenoriaeth y gronfa hon yw gwella'r rhwydwaith safleoedd gwarchodedig. Byddai angen i chi wneud yr achos dros gysylltiadau eraill ond gellid eu cynnwys fel rhan o brosiect ehangach.

A yw'r gronfa'n cwmpasu Safleoedd Bywyd Gwyllt/Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig sydd wedi'i dynodi'n ddaearegol?

Byddai SoDdGA sydd wedi'u dynodi'n ddaearegol yn iawn gan y bydd yn debygol y bydd ganddynt nodweddion neu gynefinoedd naturiol cysylltiedig. Dylai eich prosiect ganolbwyntio ar y dreftadaeth naturiol.

Yn yr amgylchedd morol sut ydych chi'n diffinio 'cymunedau' i ymgysylltu â nhw?

Mae rhai heriau ymarferol i brosiectau morol, ond mae astudiaethau achos da ar gael ar gyfer hyn. Rydym yn awyddus i weld camau sy'n gwella ardal y môr ond sydd hefyd yn ennyn diddordeb cymunedau. Mae'n dibynnu ar natur eich prosiect. Mae llawer o gymunedau difreintiedig ar hyd yr arfordir sydd bron byth yn cael mynediad na chysylltu ag ef. Does dim rhaid i ymgysylltu ddigwydd yn y fan a'r lle neu ar y safle.

Oes modd defnyddio'r prosiect i ddatblygu perthnasoedd gyda safleoedd newydd ar gyfer ein gweithgareddau neu mae'n rhaid i berthynas â safleoedd fod ar waith yn barod?

Mae'n dibynnu beth hoffech chi ei wneud gyda'r partneriaethau hynny ac a oes costau'n gysylltiedig â hyn. Os oeddech chi'n ei fframio fel rhan o agwedd gwytnwch ar brosiect, yna dylech gael digon o amser i ddatblygu'r perthnasoedd hyn. Os ydych chi'n disgwyl perfformio gwaith cyfalaf ar y safleoedd hyn, mae angen cytundeb arnom ymlaen llaw felly efallai nad oes gennych amser i gyflawni'r elfennau hyn. Byddwn yn ystyried y risg hon wrth asesu eich prosiect.

Dywed y canllawiau na allwn wneud cais am grant i gwmpasu gwaith sy'n dod o fewn ein rhwymedigaethau statudol. Sut rydym yn sicrhau bod ein prosiect yn gymwys ac nad yw'n gyfystyr â'n cyfrifoldebau statudol presennol o dan Adran 6?

Nid yw adran 6 yn atal Awdurdodau Lleol a chyrrff cyhoeddus eraill rhag gwneud cais am gyllid i gefnogi'r dyletswyddau hynny. Rydym wedi cynnwys y cymal hwn yn ein canllawiau i sicrhau nad yw ymgeiswyr yn gwneud cais am gyllid dwbl ar gyfer gwaith y mae'n ofynnol iddynt ei wneud eisoes. Cyhyd â bod eich cais ar gyfer gweithgaredd prosiect ychwanegol yna dylai fod yn gymwys mewn perthynas â'r cymal hwn.

Costau Cymwys

A allwch egluro faint o grant y gall fod ar gyfer costau refeniw?

Yn wahanol i rownd un, nid oes rhaniad penodol ar gyfer costau Cyfalaf a Refeniw ar gyfer rownd dau y Gronfa Rhwydweithiau Natur. Gwnewch gais am y costau sydd eu hangen ar eich prosiect.

Mae darparu cyfalaf ar gyfer safleoedd morol gwarchoddedig yn hynod o anodd a'r hyn sydd ei angen yw refeniw i ddylanwadu ar y pwysau ar Ardaloedd Morol Gwarchoddedig. A ellir defnyddio arian ar gyfer hyn?

Mae grantiau ar gael ar gyfer gweithgarwch uniongyrchol ac ymgysylltu ar safleoedd. Ni allwch ddefnyddio arian ar gyfer gweithgarwch lobiö.

A all prosiectau fod yn gyfan gwbl refeniw, er enghraifft cynnal gweithgareddau, hyfforddiant a gwyddoniaeth dinasyddion? Neu a oes angen iddynt hefyd gynnwys gwelliannau ffisegol i safleoedd?

Gall prosiectau fod yn gwbl seiliedig ar refeniw/gweithgaredd. Dylai'r gwaith arwain at welliannau uniongyrchol i'r rhwydwaith safleoedd gwarchoddedig, a rhaid i'ch cais gyflwyno'r achos dros sut y cyflawnir hyn drwy'r gweithgareddau.

A ellir defnyddio cyllid ar gyfer rolau staff presennol yn ogystal ag ar gyfer rolau ôl-lenwi?

Gellir cefnogi rolau staff presennol trwy Adennill Costau Llawn.

A oes modd talu ffermwyr yn uniongyrchol am waith ar eu fferm?

Mae ffermwyr yn gymwys i wneud cais am y cyllid. Os mai chi yw'r prif ymgeisydd byddech yn cael eich talu'n uniongyrchol. Os ydych yn gweithio mewn partneriaeth â sefydliad arall sef y prif ymgeisydd, byddai angen i chi anfonebu'r prif ymgeisydd. Ceir rhagor o fanylion am sut y telir grantiau ar [dudalennau gwe Derbyn Grant ar y Gronfa Rhwydweithiau Natur \(rownd dau\)](#).

A oes modd defnyddio'r arian i brynu cerbydau o dan y pennawd 'Offer', lle byddai hyn yn hwyluso gwaith cydgysylltiedig rhwng safleoedd?

Oes, mae hon yn gost gymwys. Rydym yn eich annog i ystyried cynaliadwyedd, gwerth am arian a'r hyn a fydd yn fwyaf cost effeithlon i'ch sefydliad.

Faint o ogwydd sydd rhwng y costau a osodir mewn Mynegiant o Ddiddordeb neu gais yn erbyn y costau wrth gyflawni mewn gwirionedd? Mae'n rhaid amcangyfrif llawer o gostau ar hyn o bryd.

Mae amcangyfrif yn iawn ar gyfer Mynegiant o Ddiddordeb. Deallwn fod eich costau yn cael eu hamcangyfrif ar hyn o bryd felly edrychwn ar swm y ffigyrau a gyflwynwyd. Byddem ond yn bryderus pe bai'r ffigyrau yn newid yn sylweddol. Wrth ei gyflwyno, rydym yn caniatáu ychydig o drugaredd o gostau eich cais, ond rydym yn tueddu i beidio â gadael i gostau gweithgaredd gael eu symud i gostau cyfalaf, neu i'r gwrthwyneb. Dyma sgwrs i'w chael gyda'ch Rheolwr Buddsoddi yn ystod eich cyflwyno prosiect.

Yn y cyfnod ansicr yma, sut dylen ni ystyried chwyddiant yn y dyfodol yn ein cyllideb prosiect?

Mae'r amrywiaeth eang o brosiectau y byddwn yn eu hariannu drwy'r Gronfa Rhwydweithiau Natur yn golygu nad oes ateb un-maint-i-bawb i'w ystyried mewn chwyddiant. Dylai eich cyllideb gynnwys amcangyfrif gorau o'r costau gan gynnwys chwyddiant. Mae canllawiau ar sut i gyfrifo chwyddiant, gan gynnwys modelau darogan, sydd ar gael ar y rhyngwyd.

Paratoi eich Cais

A oes unrhyw ofyniad am wariant cyfartal ymhlith blynyddoedd y prosiectau ?

Nid yw hyn yn ofyniad. Rydym yn gofyn am ddogfen llif arian cyn i'ch prosiect ddechrau er mwyn deall eich ceisiadau am daliadau grant ar draws y prosiect.

A yw cyfrifon yn orfodol ar gyfer pawb?

Na, nid oes angen cyfrifon ar gyfer pob ymgeisydd. Er enghraifft, nid oes angen i awdurdodau lleol ddarparu cyfrifon. Os nad ydych fel arfer yn cynhyrchu cyfrifon wedi'u harchwilio, gallwn dderbyn cyfrifon wedi'u gwirio (wedi'u llofnodi a'u dyddio) gan lofnodwyr ariannol yn eich sefydliad. Os nad oes gennych y rhain, rhowch ddatganiadau banc sy'n cwmpasu'r tri mis diwethaf.

Os yw prosiect yn debygol o dderbyn arian cyfatebol ond heb wneud hynny eto, pa mor gynnar ddylen nhw wneud cais am y cyllid arall yma?

Yn gyffredinol, byddem yn disgwyl i brosiect gael eu cyllid cyfatebol yn ei le erbyn iddynt ddechrau cyflawni eu prosiect. Os nad yw eich cyllid cyfatebol yn ei le, bydd disgwyl i'ch sefydliad ei warantu.

Pa fathau o gytundebau sydd eu hangen arnoch chi i weithio ar dir nad ydyn ni'n berchen arno?

Gall cytundebau tirlfeddiannwyr gymryd sawl ffurf wahanol. O leiaf, mae angen cytundeb gyda phob tirlfeddiannwr sy'n eu harwyddo hyd at delerau'r grant a hyd y grant, gyda rolau a chyfrifoldebau clir, pa faes fydd yn cael ei orchuddio, a chamfeydd eraill yn ôl ein telerau grant.

Os ydych chi'n gweithio mewn partneriaeth, byddai angen i'r ddwy ochr ddod â rhywbeth at y bwrdd a gweithio ar y cyd. Dylai eich cytundeb partneriaeth adlewyrchu hyn. Fel arall, os ydych chi ond yn gweithio ar dir sefydliad arall, mae angen i'r tirlfeddiannwr gytuno i chi gynnal gwaith ar eu tir.

Nid oes angen i'r cytundebau hyn fod ar waith ar y pwynt cyflwyno cais, ond byddwn yn ffactor y risg hon i asesu eich cais. Ystyriwch y gallai'r oedi y bydd cael y cytundebau yma yn eu lle achosi.

Rhaglen Rhwydweithiau Natur

Pe bai gennym arian Rhwydweithiau Natur Rownd un a ydym yn llai tebygol o gael cyllid Rhwydweithiau Natur Rownd dau?

Nid yw derbyn grant yn rownd un yn golygu eich bod yn anghymwys i wneud cais ar gyfer rownd dau. Os byddwn yn derbyn mwy o geisiadau o ansawdd da nag y gallwn eu hariannu, byddwn yn ceisio ariannu prosiectau sy'n cynrychioli gwasgariad daearyddol drwy Gymru benbaladr, a bydd hyn yn cynnwys ystyriaeth o safleoedd rownd un.

A allwch egluro'r gyllideb gyffredinol?

Y gyllideb ar gyfer rownd dau yw £9.6miliwn.

Ydy arian Cronfa Treftadaeth 'arferol' dal ar gael ar gyfer prosiectau amgylcheddol yng Nghymru neu ai Cronfa Rhwydweithiau Natur yw'r unig lwybr? A oes modd cysylltu ceisiadau Cronfa Rhwydweithiau Natur â phrosiectau eraill Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol?

Mae arian loteri dal ar gael ar brosiectau amgylcheddol yng Nghymru. Ni ellir defnyddio prosiectau Cronfa Rhwydweithiau Natur fel arian cyfatebol ar gyfer ceisiadau/prosiectau eraill y Loteri.